

Persbericht

Luxemburg, 22 januari 2020

Kmo-instrument ondersteunt innovatie doeltreffend volgens EU-controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer biedt het kmo-instrument doeltreffende ondersteuning bij het ontwikkelen van innovatieprojecten. Er zijn ruim 5 000 projecten gefinancierd en het EU-keurmerk heeft kmo's geholpen om extra investeringen aan te trekken. De controleurs stellen echter ook terreinen vast die voor verbetering vatbaar zijn, met het oog op het opzetten van een Europese Innovatieraad in 2021.

De Europese Commissie heeft het kmo-instrument in 2014 gelanceerd ter ondersteuning van innovatie bij kleine en middelgrote ondernemingen en start-ups. Met een totale begroting van 3 miljard EUR voor de periode 2014-2020 heeft het als doel, de financieringskloof voor innovatie te dichten en de marktexploitatie van onderzoekresultaten door de particuliere sector te bevorderen. Om na te gaan of het kmo-instrument innovatie door kmo's daadwerkelijk ondersteunt, richtten de controleurs zich op het ontwerp, het beheer en de output ervan.

Het instrument biedt volgens de controleurs duidelijk nuttige en doeltreffende ondersteuning voor kmo's en start-ups. Bovendien biedt het een EU-keurmerk dat projecten zichtbaar maakt en hen helpt om aanvullende investeringen aan te trekken. Ondanks een late start biedt het ook toegang tot diensten voor bedrijfsacceleratie, hoewel hier weinig gebruik van werd gemaakt. Verder merken de controleurs op dat deze diensten niet voldoende zijn afgestemd op de behoeften van de begunstigden.

“Het ondersteunen van baanbrekende innovatie door kmo's is van cruciaal belang voor het concurrentievermogen van de EU en voor de werkgelegenheid, en het kmo-instrument trok veel innovatieve bedrijven aan”, aldus Alex Brenninkmeijer, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor dit verslag. “Onze aanbevelingen zijn erop gericht te waarborgen dat de Europese Innovatieraad kan voortbouwen op het succes van het huidige instrument, terwijl het ontwerp en de projectselectie verder worden verbeterd, en tevens synergieën met andere financiële instrumenten worden gerealiseerd.”

De controleurs constateerden dat de ruime definitie van de oorspronkelijke doelstellingen van het instrument, in combinatie met frequente veranderingen, bij belangrijke actoren en

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

aanvragers heeft geleid tot verwarring. Sommige begunstigden van het kmo-instrument hadden waarschijnlijk alternatieve financiering op de markt kunnen vinden.

De deelname van kmo's aan het instrument varieert sterk tussen landen. Dit houdt deels verband met factoren waarop de Commissie geen invloed heeft, maar komt ook door beperkingen in de marketing- en communicatieactiviteiten van de Commissie en door uiteenlopende niveaus van ondersteuning door nationale contactpunten.

De controleurs melden dat de evaluatieprocedures van de Commissie voor de selectie van projecten in de loop der tijd zijn verbeterd. Zij wijzen met name op de positieve verandering die zich voordeed in 2018, toen “pitches” voor projecten met een jury werden ingevoerd. Dit hielp bij het kiezen van de beste voorstellen doordat zo de zwakke punten werden opgevangen die inherent zijn aan een evaluatie op afstand. Toch staat het evaluatieproces dubbel onder druk door een combinatie van beperkte middelen en een groot aantal opnieuw ingediende voorstellen die voorheen waren afgewezen.

Sinds het SME-instrument van start ging, heeft het onder meer tot doel gehad koppelingen tot stand te brengen met door de EU ondersteunde financiële instrumenten die verschillende vormen van terug te betalen financiële steun verschaffen. De Commissie heeft echter weinig actie ondernomen om dergelijke koppelingen aan te brengen en heeft, zo stellen de controleurs vast, slechts beperkt inzicht in de werkelijke financiële behoeften van kmo's. Bovendien blijft de beschikbare informatie over financiële instrumenten te versnipperd en zijn begunstigden nauwelijks op de hoogte van de door de EU ondersteunde financiële instrumenten.

De opvolger van het kmo-instrument zal deel uitmaken van de Europese Innovatieraad in het kader van Horizon Europa, het nieuwe programma voor onderzoek en innovatie. Tegen deze achtergrond doen de controleurs een aantal aanbevelingen, met name om:

- aspecten van de opzet ervan te behouden;
- gericht te zijn op de juiste begunstigden, en tegelijk het geografisch bereik uit te breiden;
- de selectie van de projecten te verbeteren;
- de diensten voor bedrijfsacceleratie te versterken, en
- synergieën met andere financiële instrumenten te realiseren.

Noot voor de redactie

Het kmo-instrument is onderdeel van het kaderprogramma voor onderzoek Horizon 2020. Het staat open voor kmo's in de EU-lidstaten en 16 geassocieerde landen. Het verschaft subsidies ter ondersteuning van kmo's bij de ontwikkeling van een haalbaarheidsstudie (fase 1) en bij het uitvoeren van onderzoek en ontwikkeling (O&O) en markttests (fase 2), alsmede door coaching, mentoring of andere diensten voor bedrijfsacceleratie (fase 3) te bieden. Hoewel de verschillende fasen genummerd zijn, is er bij het SME-instrument geen vaste volgorde.

In 2018 ging het kmo-instrument deel uitmaken van het proefproject van de Europese Innovatieraad.

Speciaal verslag nr. 02/2020 “Het kmo-instrument in actie: een doeltreffend en innovatief programma met uitdagingen” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (eca.europa.eu).

De ERK heeft onlangs aanvullende bevindingen over de financiële ondersteuning van de EU voor innovatieve kmo's gepubliceerd in andere verslagen, zoals haar speciale verslagen over de [mkb-garantiefaciliteit](#) en [durfkapitaal](#).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet.

Perscontact voor dit verslag

Vincent Bourgeais — E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502